

Dosarul nr. 2ra-1378/22 (2-21039373-01-2ra-29092022)

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central, Judecător – A. Roșca

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, Judecători – S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lopotencu Romeo, prin intermediul avocatului Paladii Andrian,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lopotencu Romeo către SA „Red-Nord”, intervenienți accesorii Prisacari Vitalie, Agenția Servicii Publice și Consiliul SA „Red-Nord” cu privire la anularea ordinului de concediere, constatarea nulității punctului 4 din procesul-verbal nr. 1/2021 al ședinței Consiliului SA „Red-Nord” din 14 ianuarie 2021, restabilirea în serviciu și încasarea plăților pentru lipsa forțată de la locul de muncă,

împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care au fost admise apelurile declarate de SA „Red-Nord” și Prisacari Vitalie, casată hotărârea din 16 septembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, și pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 16 martie 2021, Lopotencu Romeo a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SA „Red-Nord”, pe parcursul examinării cauzei fiind atrași în calitate de intervenienți accesorii Prisacari Vitalie, Agenția Servicii Publice și Consiliul SA „Red-Nord”, prin care a solicitat anularea ordinului de concediere 27-c din 15 ianuarie 2021, semnat de directorul tehnic al SA „Red-Nord”, Corbu Viorel; încasarea din contul pârâtului a salariului pentru perioada de lipsă forțată de la locul de muncă, reieșind din cuantumul de 29 000,00 lei per lună, calculat începând cu 02 ianuarie 2021 și până la data restabilirii efective la locul de muncă; obligarea pârâtului de a calcula conform anexei nr. 1 la contractul individual de muncă al directorului general nr. 43 din 16 ianuarie 2020 și a achita patru premii trimestriale pentru anul 2020 și primul trimestru pentru anul 2021.

În motivarea acțiunii reclamantului a invocat că SA „Red-Nord”, în persoana lui Cușnir Serghei, președinte al Consiliului societății, mandatat prin decizia Consiliului societății din 30 decembrie 2019, a semnat contractul individual de muncă al directorului general nr. 43 din 16 ianuarie 2020 (încheiat pe un termen determinat de 3 ani), cu domnul Lopotencu Romeo, desemnat câștigător al concursului pentru ocuparea funcției vacante de director general al SA „Red-Nord”.

Potrivit reclamantului, în perioada 04 ianuarie 2021 - 29 ianuarie 2021, acesta s-a aflat în concediu medical, fapt confirmat prin certificatul medical nr. 4284817 seria 01. La 01 februarie 2021, a făcut cunoștință cu Ordinul nr. 27-c din 15 ianuarie 2021, semnat de Directorul tehnic al SA „Red-Nord”, Corbu Viorel, prin care s-a dispus încetarea contractului individual de muncă nr. 43 din 16 ianuarie 2020 cu directorul general al SA „Red-Nord”, Lopotencu Romeo, în conformitate cu prevederile art. 200 alin. (1) din Codul civil, din data de 02 ianuarie 2021.

Reclamantul a indicat că, la 02 martie 2021, în vederea soluționării pe cale amiabilă a litigiului, în adresa SA „Red-Nord” a fost depusă o cerere prin care a solicitat anularea Ordinului 27-C din 15 ianuarie 2021, cerere care a rămas fără răspuns.

La 10 martie 2021, după depunerea de către reclamant a cererii de soluționare pe cale amiabilă a litigiului, de către părțile, pe pagina web a acestuia, a fost plasat anunțul pentru ocuparea funcției de director general al SA „Red-Nord”.

Întemeindu-și acțiunea în baza prevederilor cap. IV pct. 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 și 4.5, cap. VI pct. 6.2, 5 lit. a)-k) și cap. VII pct. 7.3 din Contractul individual de muncă al directorului general nr. 43 din 16 ianuarie 2020, precum și prevederilor art. 2, 3, 4, 48, 81, 86, 264, 354 și 355 din Codul muncii, reclamantul consideră că, contrar prevederilor legale, a fost concediat în timp ce se afla în concediu medical, data emiterii Ordinului de concediere fiind 15 ianuarie 2021; a fost concediat în lipsa unui preaviz de o lună și în lipsa unei compensări a încetării contractului individual de muncă înainte de termen; a fost concediat începând cu data de 02 ianuarie 2021 în baza Ordinului emis la 15 ianuarie 2021, fiind concediat retroactiv, și fără a-i fi calculate și achitate toate drepturile materiale prevăzute de contractul individual de muncă.

La 30 martie 2021, reclamantul a depus o cerere de chemare în judecată suplimentară, în care a indicat că, la 01 februarie 2021, Lopotencu Romeo a făcut cunoștință cu Ordinul 27-c din 15 ianuarie 2021 (prin care a fost încetat contractul individual de muncă), semnat de Directorul tehnic al SA „Red-Nord”, Corbu Viorel, ordin ce a fost semnat de o persoană neîmputernicită, întrucât dreptul de a semna contractul individual de muncă și, pe cale de consecință, de a semna și Ordinul de concediere, aparține Președintelui Consiliului Societății, și nu directorului tehnic, iar în acest caz se atestă o situație în care subalternul își concediază șeful, concluzie ce rezultă din faptul că în ordin nu este menționat temeiul juridic ce oferă împuterniciri subalternului de a-l concedia pe reclamant.

Mai mult, lipsa de valoare juridică a acestui Ordin este confirmată și prin faptul că acesta nici nu a fost menționat în cadrul procesului operării modificărilor în Registrul de stat al persoanelor juridice. Astfel, conform răspunsului nr. 213 din 26 martie 2021 al IP Agenția Servicii Publice, drept temei al operării modificărilor în Registrul de stat al persoanelor juridice este menționat Procesul-verbal al ședinței consiliului nr. 1/2021 din 14 ianuarie 2021.

Potrivit acțiunii, la moment se atestă situația că reclamantul a fost concediat în baza unui ordin semnat de o persoană neîmputernicită, ceea ce de fapt reprezintă lipsa unui Ordin de concediere, și pe cale de consecință, încetarea relațiilor de muncă.

Prin cererea suplimentară reclamantul a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin suspendarea Ordinului 27-c din 15 ianuarie 2021 (prin care a fost încetat contractul individual de muncă) și, pe cale de consecință, a concursului anunțat la 10 martie 2021 de ocupare a funcției de director general al SA „Red-Nord”, până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care va fi soluționat fondul litigiului.

Prin încheierea din 30 aprilie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost respinsă cererea depusă de Lopotencu Romeo privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

La 12 august 2021, reclamantul a depus o cerere privind completarea acțiunii cu pretenții accesorii și a temeiului acesteia, solicitând constatarea nulității punctului 4 al deciziei Consiliului SA „Red-Nord” din 14 ianuarie 2021, prin care s-a decis acceptarea eliberării din funcția de director general al SA „Red-Nord” din 02 ianuarie 2021 a lui Lopotencu Romeo; obligarea pârâtului să-l restabilească pe Lopotencu Romeo în funcția de director general al SA „Red-Nord”, cu operarea modificărilor corespunzătoare în Registrul persoanelor juridice, ținut de către Agenția Servicii Publice.

Totodată, reclamantul a indicat că, într-adevăr, conform prevederilor art. 200 din Codul civil, administratorul poate fi eliberat din funcție prin hotărârea organului competent al persoanei juridice fără invocarea unui motiv și fără termen de preaviz. Conform prevederilor acestui articol, dispozițiile legislației muncii nu pot fi invocate pentru a contesta hotărârea de eliberare din funcție a administratorului. Din norma de drept citată, rezultă expres că dispozițiile legislației muncii nu pot fi invocate pentru a contesta hotărârea de eliberare din funcție, însă hotărârea organului competent poate fi contestată în temeiul normelor generale de drept prin prisma valabilității acesteia, adică a corespunderii condițiilor de formă și a procedurii de adoptare.

Astfel, reclamantul a indicat că, atunci când administratorul nu contestă revocarea propriu-zisă din funcție, ci valabilitatea hotărârii, atunci nu mai sunt aplicabile dispozițiile art. 200 din Codul civil. Prin urmare, reclamantul a invocat motive de nulitate absolută a hotărârii de revocare, în baza prevederilor Legii cu privire la societățile pe acțiuni și a statutului societății.

Însă, conform deciziei Consiliului SA „Red-Nord” invocate de pârât, nu s-a decis încetarea înainte de termen a împuternicirilor lui Lopotencu Romeo în calitate de organ executiv - director general al SA „Red-Nord”, dar s-a decis acceptarea eliberării din funcție, atribuție neinclusă în împuternicirile Consiliului conform statutului societății. Deja prin ordinul contestat din 15 ianuarie 2021, semnat de către directorul tehnic Viorel Corbu, s-a dispus încetarea contractului individual de muncă nr. 43 din 16 ianuarie 2020 cu reclamantul, însă asemenea împuterniciri le are doar Consiliul societății, și nicidecum directorul tehnic, care este parte a organului executiv.

Astfel, în opinia reclamantului, ordinul din 15 ianuarie 2021 este lovit de nulitate, or conform art. 44 alin. (3) și (4) al statutului societății, chestiunile ce țin de

competența societății nu pot fi transmise spre examinare organului executiv al societății, cu excepția cazului prevăzut la art. 68 alin. (3) din Legea privind societățile pe acțiuni, atribuțiile consiliului nu pot fi delegate altei persoane.

Ținând cont de faptul, că chestiunea privind „acceptarea eliberării din funcție” nu se regăsește în atribuțiile Consiliului Societății, prevăzute la art. 44 din statutul SA „Red-Nord”, în temeiul art. 202 din Codul civil, art. 64 al Legii cu privire la societățile pe acțiuni, reclamantul a solicitat admiterea acțiunii în sensul declarat.

Prin hotărârea din 16 septembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Lopotencu Romeo către SA „Red-Nord”, intervenient accesoriu Prisacari Vitalie, Agenția Servicii Publice și Consiliul SA „Red-Nord” cu privire la anularea ordinului de concediere, constatarea nulității punctului 1 din procesul-verbal nr. 1/2021 al ședinței Consiliului SA „Red-Nord” din 14 ianuarie 2021, restabilirea în serviciu și încasarea plăților pentru lipsa forțată de la locul de muncă.

S-a constatat nul punctul 1 din procesul-verbal nr.1/2021 al ședinței Consiliului SA „Red-Nord” din 14 ianuarie 2021, prin care s-a decis eliberarea lui Lopotencu Romeo din funcția de director general al SA „Red-Nord” din data de 02 ianuarie 2021.

S-a anulat Ordinul SA „Red-Nord” nr. 27-c din 15 ianuarie 2021 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă”.

S-a restabilit Lopotencu Romeo în funcția de director general al SA „Red-Nord”.

S-a încasat de la SA „Red-Nord” în beneficiul lui Lopotencu Romeo salariul neachitat pentru întreaga perioadă de concediere nelegitimă în sumă de 253 656 lei și prejudiciul cauzat ca rezultat al privării ilegale de a munci în sumă de 87 122,79 lei.

Prin decizia din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, au fost admise apelurile declarate de SA „Red-Nord” și Prisacari Vitalie, casată hotărârea din 16 septembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, și pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți a menționat că potrivit Statutului SA „Red-Nord”, Societatea respectivă este cu capital integral de stat, fiind entitate de interes public, statul fiind acționar, însă acest fapt nu schimbă tipul persoanei juridice acesta fiind „de drept privat”.

Astfel litigiului dat îi sunt aplicabile prevederile paragrafului 2 - Dispoziții comune privind funcționarea persoanelor juridice de drept privat, al Capitolului II: Persoana Juridică al Codului civil, respectiv în prezenta speță urmează a fi aplicate prevederile Codului civil în calitate de lege specială ce reglementează raporturile dintre părți, și nu prevederile Codului muncii care în cazul dat este lege generală.

Potrivit art. 200 alin. (1)-(2) din Codul civil, administratorul poate fi eliberat din funcție prin hotărâre a organului competent al persoanei juridice conform temeiului prevăzut de lege sau contract, precum și fără invocarea unui motiv, fără termen de preaviz. În cazul în care între administrator și persoana juridică există un raport juridic de muncă, eliberarea din funcție conform alin. (1) atrage încetarea contractului individual de muncă din aceeași dată. Dispozițiile legislației muncii nu pot fi invocate pentru a contesta hotărârea de eliberare din funcție a administratorului.

Reieșind din prevederile Statutului SA „Red-Nord”, instanța de apel a constatat

că Consiliul SA „Red-Nord” dispune de dreptul de a decide asupra încetării înainte de termen a împuternicirilor directorului general al Societății, drept valorificat în cadrul ședințelor Consiliului din 09 decembrie 2020 și 15 ianuarie 2021.

Curtea de Apel Bălți a indicat că, faptul că în decizia luată de Consiliul SA „Red-Nord” a fost folosită sintagma „se acceptă eliberarea dlui Romeo Lopotencu din funcția de director general al SA „Red-Nord” și nu sintagma „încetează contractul individual de muncă” sau „încetează împuternicirile administratorului” conform Statutului Societății, nu constituie temei de anulare a punctului 4 din Procesul-verbal nr. 1/2021 al ședinței Consiliului SA „Red-Nord” din 14 ianuarie 2021, or în art. 200 alin. (1) din Codul civil legislatorul utilizează sintagma „eliberare din funcție”, iar alin. (2) al aceluiași articol prevede expres că „eliberarea din funcție conform alin. (1) atrage încetarea contractului individual de muncă”.

În așa mod, scopul deciziei adoptate era necontinuarea raporturilor obligaționale cu administratorul numit.

În susținerea poziției sale privind lipsa temeiurilor de nulitate a pct. 4 din procesul-verbal nr. 1/2021 al ședinței Consiliului SA „Red-Nord” din 14 ianuarie 2021, instanța de apel a reținut că raporturile dintre administrator și persoana juridică sunt raporturi de mandat, legislația muncii fiind de aplicare subsidiară sau poate fi inaplicabilă, or potrivit art. 61 alin. (3) din Codul civil, raporturilor juridice dintre persoana juridică și administrator li se aplică dispozițiile legale cu privire la reprezentare și mandat dacă legea sau actul de constituire nu prevede altfel.

De asemenea art. 8 alin. (6) din Legea nr.1134/1997 cu privire la societățile pe acțiuni (în vigoare la data apariției raporturilor dintre Lopotencu Romeo și SA „Red-Nord”) face trimitere la contractul de mandat.

Respectiv, prin acordarea Consiliului SA „Red-Nord” a dreptului de a decide asupra încetării înainte de termen a împuternicirilor directorului general al Societății, Consiliul de facto are dreptul de a decide asupra eliberării din funcție a directorului societății și încetării contractului individual de muncă.

Ca rezultat al pierderii încrederii pe care o avea în mandatar, mandantul poate revoca *ad nutum* contractul de mandat. Având în vedere că asociații într-o societate se pot schimba, iar mandatul este un act de încredere, caracterul mandatului de a fi revocabil prin esența lui, dă posibilitatea noilor asociați/acționari să își exprime încrederea sau neîncrederea și de aceea nu se poate face derogare de la caracterul revocabil al mandatului administratorului.

Pe cale de consecință, chiar dacă părțile încheie un contract individual de muncă, administratorul nu se va bucura de protecția oferită de Codul muncii, motiv din care, dispozițiile legislației muncii nu pot fi invocate pentru a contesta hotărârea de eliberare din funcție a administratorului.

Cu titlu de remarcă, instanța de apel a menționat că administratorul destituit, odată cu dovedirea unui prejudiciu, poate cere doar despăgubiri, în cazul în care revocarea a intervenit abuziv sau fără justă cauză.

La 09 septembrie 2022, la Curtea Supremă de Justiție a fost înregistrat recursul declarat de Lopotencu Romeo, prin intermediul avocatului Paladii Andrian, prin care a fost solicitată casarea deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele

importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar a invocat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată.

La 17 octombrie 2022, Prisacari Vitalie a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia.

La 31 octombrie 2022, prin poșta electronică, SA „Red-Nord” a depus referință la cererea de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă. O referință identică, parvenită prin intermediul oficiului postal, a fost înregistrată la 03 noiembrie 2022.

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost expediată participanților la proces la 15 iulie 2022 (f.d. 193, vol. I).

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de Lopotencu Romeo, prin intermediul avocatului Paladii Andrian, înregistrat la 09 septembrie 2022, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Lopotencu Romeo, prin intermediul avocatului Paladii Andrian, urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură

civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de Lopotencu Romeo, prin intermediul avocatului Paladii Andrian.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Lopotencu Romeo, prin intermediul avocatului Paladii Andrian.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Victor Burduh